

Aan de raad van de gemeente Olst-Wijhe.

Raadsvergadering d.d.	10 juli 2017
Agendapunt	9
Opiniërend besproken d.d.	n.v.t.
<i>Portefeuillehouder</i>	wethouder M. Blind
Kenmerk	17.003559 * *
Datum B&W-besluit	27-06-2017
	https://dmidoffice.olst-wijhe.nl/mp/document/9609 1327-2017
Onderwerp	Vaststellen Plan van Aanpak Routekaart energieneutrale kernen

INLEIDING

In het coalitieakkoord van 2014-2018 is aangegeven dat “onderzocht wordt of er in gemeenschappelijk verband een routekaart naar zelfredzame, energieneutrale kernen gerealiseerd kan worden, bijvoorbeeld door initiatieven op het gebied van energiecoöperaties”.

Er is afgesproken in het programma Duurzaamheid 2016-2020 om het begrip ‘energieneutraal’ invulling te geven. Een juiste definitie van de term ‘energieneutraal’ is nodig om te kunnen bepalen wat de ambitie is op het gebied van energie in de toekomst. Deze definitie is met u besproken tijdens de themasessies van december 2016. *Van ‘Energie-neutraal’ is sprake, wanneer binnen de systeemgrenzen op jaarbasis minstens evenveel energie in de vorm van elektriciteit en gas wordt opgewekt als er wordt gebruikt. Als ‘systeem’ in dit plan hanteren we een buurt of (dorps)kern.*

Bovendien hebben we gezamenlijk, tijdens de themasessies in 2016, een duidelijk beeld gekregen van waar we nu staan op het gebied van energiebesparing en –productie, wat de ambitie is en wat de rol van de gemeente zou kunnen zijn. Dit laatste wordt gevat in het Koersdocument dat u op 19 juni voorgelegd is. In het plan van aanpak dat nu voor ligt wordt inhoud gegeven aan de wijze waarop we samen met de kernen aan de slag gaan om uiteindelijk energieneutraal te worden. Er wordt gestart met twee kernen die op basis van kansen en eigen initiatief klaar zijn om te starten met de routekaart. Welke kernen dat worden, wordt in overleg met de kernen bepaald. De overige tien kernen zullen verspreid over drie jaar volgen.

BEOOGD RESULTAAT

Per kern een routekaart met stappen die nodig zijn om te komen tot een energieneutrale kern, met inzicht in de keuze en prioriteiten, die we gezamenlijk maken door participatie van samenleving en gemeente.

KADER

Gemeente

Duurzaamheidsvisie 2010 – 2020

Coalitieakkoord 2014-2018

Programma Duurzaamheid 2016-2020

Uitvoeringsprogramma 2017

Klimaatscan 2009 (DWA)

Klimaatscan 2016 (Solwind)

Provincie

Programma NEO 2016-2023

Landelijk

Klimaataakkoord

ARGUMENTEN

1. Om de ambitie op gebied van energiebesparing te realiseren is het nodig om flinke stappen te zetten in **besparing** op gebouwniveau. Het Energieloket en de energieadviseurs kunnen dat niet alleen. Daar is ook de kracht van de kernen voor nodig, om gezamenlijk hier de schouders onder te zetten. Het Energieloket en het maken en uitvoeren van de routekaart kunnen elkaar versterken.
2. Willen we energieneutraal zijn, dan is het nodig om, naast besparen op energiegebruik, duurzame energie te **produceren**. De mogelijkheden die er zijn in de kernen moeten we eerst zo goed mogelijk benutten, om zo de grootschalige energieproductie d.m.v. zonnenvelden of windmolens als aanvulling te gebruiken. De Energiecoöperatie 'Goed veur mekare' wil daar graag mee aan de slag, zowel op gemeentelijke schaal, als in de kernen.
3. Door in de kernen te werken aan energiebesparing en –productie met als doel energieneutraal, ontstaat er ook draagvlak voor grootschalige energieproductie in de vorm van zonnenvelden of windmolens. Kernen zullen niet helemaal energieneutraal kunnen zijn met alleen lokale energieproductie op daken. Belangrijk is dat dorpen gezamenlijk gaan investeren in een windmolen of zonnenveld die we als gemeenschap realiseren.
4. Het moet mogelijk zijn, gezien de ontwikkelingen in de energietransitie, om de besparingen en investeringen lokaal, ook terug te krijgen als rendement en lokaal opnieuw in te zetten. Dat kan zijn in nieuwe energieprojecten, maar ook in andere investeringen die bijdragen aan de leefbaarheid van de kern. Deze mogelijkheden worden samen met de kernen onderzocht en zodra hier meer duidelijkheid over is zult u hierover worden geïnformeerd.

DRAAGVLAK

Binnen Stichting Duurzaam Olst-Wijhe, Olst in Transitie (OiT), Windmolen Olst-Wijhe (WOW), Energieloket en de Aardehuizen wordt energiebesparing en –opwek gezien als één van de belangrijkste onderwerpen om energieneutraliteit, op gemeentelijke schaal of kern- of wijkniveau, te realiseren. Ze stimuleren daarom energiebesparing en –renovaties bij particuliere woningen (energieloket, energiewerkgroep van OiT). Ook met het creëren van draagvlak voor een windmolen (WOW) en door aan de slag te gaan met een 'experimentenregeling' (Aardehuizen) om zelf opgewekte energie te verhandelen, dragen ze bij aan het verder energieneutraal maken van Olst-Wijhe.

Windmolen Olst-Wijhe en Energiecoöperatie 'Goed veur mekare'

Met Windmolen Olst-Wijhe en Energiecoöperatie 'Goed veur mekare' is de aanpak besproken hoe te komen tot grootschalige energieproductie (november/december 2016, voorjaar 2017). Hierbij is aangegeven dat draagvlak hiervoor aanwezig moet zijn in de dorpen zelf. Bijvoorbeeld door met de kern een routekaart te maken hoé te komen tot een energie neutrale kern. Het creëren van draagvlak kan worden gekoppeld aan de routekaart, stap 1 en 2 en is een activiteit die wordt ontwikkeld in een samenwerking tussen gemeente, Energiecoöperatie, Olst in Transitie en SDOW.

Coalitieakkoord

Het coalitieakkoord geeft, naast het onderzoeken van de routekaart, aan dat het gebruik van duurzame energiebronnen dient te worden bevorderd. Dit wordt concreet wanneer we zonnepanelen, zonnecollectoren en andere bronnen opnemen als concrete acties in de routekaart.

Woningcorporatie Salland Wonen

Het verduurzamen van de woningen blijft onderdeel van de prestatieafspraken met Salland Wonen en staat bovenaan de plannen voor de toekomst. Afgelopen jaar is Salland Wonen gestart met het plaatsen van zonnepanelen. Dit loopt goed, maar er is nog geen 100% score bij de huurders met een geschikt dak. De routekaart kan bijdragen aan meer draagvlak en kennis hierover, wanneer we ook deze actie opnemen in de routekaart. De samenwerking met Salland Wonen kan op basis van de routekaart worden uitgewerkt. De kans van slagen met een zonnepanelen-actie is groter omdat, naast Salland Wonen, ook de lokale werkgroep achter de actie staat.

Provincie

Het nieuw programma NEO (Nieuwe Energie Overijssel) voor de periode 2017-2023 is vastgesteld met daarin als doel om in 2023 20% hernieuwbare energie te realiseren en besparings- en efficiencymaatregelen in verschillende sectoren te stimuleren. De routekaart, zowel het proces als de inhoud, zal binnen het NEO programma op een aantal onderwerpen aansluiten.

Naar aanleiding van het bezoek op vrijdag 16 juni van gedeputeerde Annemieke Traag heeft er een gesprek plaatsgevonden met de provincie. Het plan van aanpak van de Routekaart is positief ontvangen en er is gezamenlijk een vraag voor ondersteuning geformuleerd. De provincie is op zoek naar pilots gebiedsgericht werken. De wijze waarop in dit plan van aanpak een traject wordt uitgezet om te komen tot een routekaart energieneutrale kernen past heel goed bij hun visie op gebiedsgericht werken. Concreet is gevraagd om ondersteuning met 0,5 fte voor het komende jaar bij de opstart en uitvoering van de routekaart, co-financiering voor de externe begeleidingsuren en het gezamenlijk ontwikkelen van communicatiemiddelen rondom de energietransitie. Het betreft geen subsidieaanvraag, want er is hiervoor (nog) geen subsidieregeling. Wel is de provincie zich aan het oriënteren op een gebiedsgerichte subsidie.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de kosten die benodigd zijn voor het opstellen van een routekaart voor twee kernen:

Materialen	Uren	Kosten (€)
Ontwikkelen presentatie	40	2.500,- (materiaalkosten)
Begeleiding		
Begeleidingsuren intern	200	- (100 uur per kern)
Begeleidingsuren extern	80	6.000,- (80 uur)
Overige zaken		1.500,-
Totaal	320 uur	10.000,-

Opschalen

Voor de overige kernen geldt dezelfde opzet van de begroting. Uitgangspunt is € 5.000,- per kern voor in totaal 10 kernen verspreid over de programmaperiode tot en met 2020. Naar verwachting zullen minder begeleidingsuren per kern benodigd zijn doordat er ervaring wordt opgedaan en er een draaiboek gevormd kan worden. Materialen kunnen opnieuw gebruikt worden en er kan gebruik gemaakt worden van de expertise van de kernen die al opgestart zijn. Daarnaast kunnen uren ingezet worden vanuit het Energieloket waarin we ondersteuning van de Energievakmannen beschikbaar hebben en de ondersteuningsuren vanuit de provincie die zijn aangevraagd.

Dit betekent dat er een bedrag benodigd is van € 50.000,- voor de komende drie jaar. In de kadernota 2018 – 2021 is dit bedrag verwerkt in het bedrag dat benodigd is voor het in uitvoering brengen van het Koersdocument grootschalige duurzame energie Olst-Wijhe en het Programma Duurzaamheid. In de komende Uitvoeringsprogramma's Duurzaamheid 2018, 2019 en 2020 wordt voorlopig jaarlijks 300 uur geraamd voor de routekaart energieneutrale kernen (gebaseerd op drie kernen per jaar).

AANPAK/UITVOERING

Zie plan van aanpak

VOORSTEL

1. Het Plan van Aanpak Routekaart Energieneutrale kernen vast te stellen.
2. De kosten voor een bedrag van € 10.000,- voor de eerste twee routekaarten te dekken uit de middelen die beschikbaar zijn voor het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2017 en in het project op basis van het plan van aanpak een co-financiering te zoeken middels regelingen uit het programma Nieuwe Energie Overijssel van de provincie Overijssel;
3. Een bedrag van € 50.000,- beschikbaar te stellen voor de overige tien routekaarten vanuit de middelen die zijn opgenomen in de kadernota 2018-2021 voor de uitvoering van het Koersdocument Duurzaamheid.

Burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe

de secretaris

drs. D.L.W. (Dries) Zielhuis

de burgemeester

A.G.J. (Ton) Strien

Informatie in te winnen bij:

Barbara Luijters

Doorkiesnummer: 0570-568054

Nr.	2017
Onderwerp	Besluit tot vaststellen Plan van Aanpak Routekaart Energieneutrale kernen

De raad van de gemeente Olst-Wijhe;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 27-06-2017;

gelet op het bepaalde in artikel 147, lid 2, juncto artikel 108, lid 1, van de Gemeentewet;

besluit:

1. het Plan van Aanpak Routekaart Energieneutrale kernen vast te stellen.
2. de kosten voor een bedrag van € 10.000,- voor de eerste twee routekaarten te dekken uit de middelen die beschikbaar zijn voor het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2017 en in het project op basis van het plan van aanpak een co-financiering te zoeken middels regelingen uit het programma Nieuwe Energie Overijssel van de provincie Overijssel;
3. een bedrag van € 50.000,- beschikbaar te stellen voor de overige tien routekaarten vanuit de middelen die zijn opgenomen in de kadernota 2018-2021 voor de uitvoering van het Koersdocument Duurzaamheid.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering d.d.

De raad voornoemd,
de griffier

de voorzitter

B.A. (Bart) Duursema

A.G.J. (Ton) Strien